

Guvernul a aprobat OUG de declarare, în perioada 1 aprilie - 30 iunie, a situației de criza pe piața titeiului și a produselor petroliere

Guvernul a aprobat, joi, ordonanța de urgență privind declararea, în perioada 1 aprilie - 30 iunie, a situației de criza pe piața titeiului și a produselor petroliere, benzina și motorina.

Ordonanța instituie măsuri de protecție a economiei și populației pe durata situației de criza.

"Perioada de aplicare a acestor soluții poate fi prelungită succesiv pentru durate de câte cel mult 3 luni, cât timp persista împrejurările care au determinat situația de criza. Impactul implementării actului normativ va fi evaluat periodic pentru a permite ajustarea măsurilor, în funcție de evoluțiile pieței", se precizează într-un comunicat al Executivului.

Situația de criza este declarată în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2022 privind combaterea acțiunilor speculative, aprobată prin Legea nr. 322/2024, arată sursa citată.

Potrivit celor aprobate, se vor institui măsuri de limitare a adaosului comercial practicat de operatorii economici care produc, importă, distribuie și/sau comercializează benzina, motorina la valoarea medie a adaosului comercial practicat în anul 2025 de către fiecare operator economic, fiind exceptate exporturile și livrările intra-comunitare.

"Măsura are în vedere descurajarea unui posibil comportament inadecvat al operatorilor economici și al unor potențiale tendințe de specula, care ar conduce la creșteri nejustificate de preț la aceste produse", arată Executivul.

Valoarea medie anuală a adaosului comercial pentru anul 2025, precum și calculul care a determinat valoarea se comunică Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Modalitatea de comunicare se va stabili prin ordin al președintelui ANAF, emis în termen de 3 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a acestei ordonanțe, iar în termen de 5 zile de la data publicării ordinului, operatorii economici comunică valoarea medie anuală a adaosului comercial.

"În cazul constatării unor adaosuri comerciale peste limitele prevăzute în actul normativ, vor fi aplicate amenzi cuprinse între 0,5% și 1% din cifra de afaceri realizată în anul anterior sancționării", mai menționează sursa citată.

Totodată, prin această ordonanță de urgență se introduce posibilitatea ca operatorii economici să diminueze conținutul de biocarburant din volumele de benzină puse pe piață de la 8% la minim 2% pentru benzină, pe perioada de aplicare a măsurilor de protecție.

"Aplicarea acestor măsuri conduce la evitarea riscului ca operatorii economici să întâmpine dificultăți în asigurarea simultană a volumelor necesare de carburanți și a respectării cerințelor privind conținutul de biocarburant, fapt care ar conduce la disfuncționalități în aprovizionarea pieței interne", precizează Guvernul.

De asemenea, pentru a asigura necesarul intern de consum, exportul de motorină și titei se va efectua doar după obținerea acordului ministerului cu atribuții în domeniul economic și ministerului de resort.

"Mai exact, pe durata situației de criza, încheierea și/sau executarea contractelor de export și/sau de livrare

intracomunitara de motorina si titei se pot realiza de catre operatorii economici exclusiv cu acordul prealabil scris emis de catre Ministerul Economiei, Digitalizarii, Antreprenoriatului si Turismului si Ministerul Energiei. Obținerea unui acord prealabil pentru realizarea exporturilor/vânzării intracomunitare de motorina si titei este determinata de existenta unui dezechilibru structural la nivelul pietei nationale a produselor petroliere, caracterizat printr-un excedent de benzina si un deficit de motorina. Aceasta conditie va fi ulterior reglementata printr-o procedura de emitere a acordului respectiv prin ordin al ministrului economiei, digitalizarii, antreprenoriatului si turismului si ministrului energiei", mai precizeaza Executivul.

Sunt introduse si sanctiuni, astfel ca "exporturile realizate fara avizele necesare vor fi sanctionate cu amenda între 5% si 10% din cifra de afaceri, precum si cu masura complementara de confiscare a bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contraventii".

Ordonanta contine si unele modificari privind piata gazelor naturale, pentru "eliminarea ambiguitatilor juridice si a riscului de interpretare neunitara, asigurarea delimitarii corecte a atributiilor institutiilor publice, evitarea unor disfunctionalitati în implementarea mecanismului de alocare a gazelor naturale, prevenirea aparitiei unor dezechilibre între participantii la piata si reducerea riscului de litigii generate de aplicarea neclara a prevederilor legale", mai mentioneaza Guvernul.

Potrivit sursei citate, în lipsa acestor interventii legislative, ar fi existat riscuri privind asigurarea continuitatii în aprovizionarea consumatorilor si blocaje operationale în piata gazelor naturale.

În acest sens, principalele modificari cu privire la gazele naturale sunt: instituirea unui mecanism clar de repartizare proportionala a cantitatilor disponibile, în functie de consumul estimat al clientilor fiecarui furnizor; introducerea unor prevederi detaliate privind defalcarea cantitatilor pe categorii de consum; stabilirea unor reguli explicite de calcul, inclusiv: determinarea stocurilor minime, calculul diferentelor între consumul estimat si cantitatile alocate, recalcularea cantitatilor în functie de evolutia consumului.

Alte modificari vizeaza reglementarea unui mecanism de recalculare si ajustare periodica, pe baza datelor transmise de operatorii din piata, instituirea unor obligatii privind transmiterea si actualizarea datelor între producatori, furnizori si autoritatile competente.

"Actul normativ adoptat de Guvern instituie si un mecanism de verificare a aplicarii acestor prevederi de catre institutiile statului, iar, în cazul constatarii încalcarii masurilor, un set de contraventii care vor fi puse în aplicare", mai arata Executivul.

Astfel, pentru punerea în aplicare a ordonantei de urgenta, operatorii economici, persoane fizice sau juridice, au obligatia de a transmite lunar Consiliului Concurentei, Agentiei Nationale de Administrare Fiscala, Autoritatii Nationale pentru Protectia Consumatorilor si Ministerului Energiei, în cel mult 20 zile calendaristice de la încheierea lunii de raportare, rapoarte privind modul de aplicare a prevederilor actului normativ, inclusiv date si informatii referitoare la preturile practicate.

La nivelul Guvernului, grupul de lucru constituit în scopul identificarii si promovarii solutiilor de protectie a cetatenilor si economiei în contextul crizei carburantilor va continua sa monitorizeze situatia internationala si sa propuna noi masuri adaptate conjuncturii globale, mai mentioneaza sursa citata.